

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/68/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115225422
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8115225422.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: C. Q., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10C/405/2015 - 30 zo dňa 17.2.2017 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.
- II. Náhrada trov odvolacieho konania sa stranám n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) určil, že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX je bezúročný a bez poplatkov, a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zmluvu o úvere uzavretú medzi stranami sporu vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú. Okrem iného uviedol, že celkové náklady dosahujú sumu 160,- eur, v dôsledku čoho odplata za úver predstavuje podľa § 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. sadzbu vo výške 80 %. Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2014 zverejnených na webovom sídle Ministerstva financií SR bola RPMN pri porovnateľných úveroch vo výške 21,35 %. Preto treba uzavrieť, že odplata za predmetný úver, podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu, nakoľko ju prevyšuje viac ako trojnásobne. Súd prvej inštancie dohodnutý úrok vo výške 52 % v zmluve považoval za rozporný s dobrými mravmi. V zmluve o úvere je nesprávne uvedená výška RPMN a to výrazne v neprospech spotrebiteľa. Súd konanie, ktorým žalovaný so žalobkyňou uzavrel Dohodu o plnení v splátkach, vyhodnotil ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a klamlivú obchodnú praktiku. Žalovaný porušil povinnosti vyplývajúce z ust. § 7 ods. 1, 2 a § 11 ods. 1 písm. d/, s čím zákon spája sankciu bezúročnosti a bezodplatnosti. V zmluve o úvere taktiež absentujú predpoklady pre výpočet RPMN s čím zákon č. 129/2010 Z.z. takisto spája sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný dôvodiac, že v konaní došlo k vade uvedenej v ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Napadnutý rozsudok považuje za neodôvodnený. Uviedol, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca bol pri podpise zmluvy upovedomený o rozdielnej, nie však nesprávnej výške RPMN. Žalovaný je toho názoru, že úrok nie je odplatom pri poskytovaní peňažných prostriedkov, ale odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. K výške poplatku uviedol, že tento v čase uzatvorenia zmluvy dlžníčke vyhovoval. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil trovy konania, vrátane odvolacieho.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

6. V zhode so súdom prvej inštancie ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o úvere je vzťahom spotrebiteľským v zmysle príslušných zákonných ustanovení (§ 52 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Uvedené napokon v odvolaní nenamietal ani žalovaný.

7. Žalovaný v odvolaní poukazuje na to, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Takáto argumentácia žalovaného sa odvolaciemu súdu javí ako zmätočná, keďže absencia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nebola dôvodom (ani čiastočným) zamietnutia žaloby.

8. K otázke ročnej percentuálnej miery nákladov je potrebné konštatovať, že rozhodnutie a odôvodnenie súdu prvej inštancie je vecne správne, nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že spotrebiteľovi boli oznámené dva rôzne údaje o výške RPMN, a to v zmluve o úvere vo výške 28 % a dohode o plnení v splátkach vo výške 307,37 %. Tvrdenie žalovaného o tom, že spotrebiteľovi bol jasne vysvetlený rozdiel medzi RPMN v prípade splátkového kalendára odvolací súd nemal za preukázané.

9. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Na základe údajov o RPMN si spotrebiteľ môže porovnať „výhodnosť“ jednotlivých ponúk spotrebiteľských úverov od rôznych dodávateľov a podľa toho sa rozhodnúť pre konkrétny produkt. Ak však dodávateľ spotrebiteľovi ponúkne pri uzatváraní zmluvy hneď dva odlišné údaje o výške RPMN, môže to u priemerného spotrebiteľa vyvolať dôvodné pochybnosti a nevedomosť o skutočnej výške RPMN, čo v konečnom dôsledku vedie k tomu, že účel uvádzania zákonom stanovených náležitostí nie je naplnený, a teda výsledok je rovnaký, ako keby RPMN nebola uvedená vôbec, resp. nesprávne.

10. Žalovaný ďalej dôvodil, že Nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. definuje odplatu ako úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Z tohto ustanovenia žalovaný vyvodil, že odplatom sú len tie plnenia, ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Keďže úrok nie je odplatom vyžadovanou pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale platí sa pri ich užívaní alebo vrátení, výška odplaty 56 eur je v súlade s Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z.

11. Podľa § 1 ods. 1 prvá veta Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov.

12. Z gramatického výkladu ustanovenia § 1 ods. 1 prvá veta Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. však jasne vyplýva, že časť vety „...a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov“ sa vzťahuje len na „poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady“. Citované ustanovenia teda odplatu definuje ako: 1. úroky, 2. poplatky a akékoľvek

iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov.

13. V danom prípade tak odplatu tvorí odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 56 eur a úrok vo výške 52 % ročne vypočítaný na sumu 104 eur, spolu 160 eur, čo predstavuje 80 % poskytnutého úveru. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, takáto odplata podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu, nakoľko ju prevyšuje viac ako trojnásobne (podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2014 zverejnených na webovom sídle Ministerstva financií SR bola RPMN pri porovnateľných úveroch vo výške 21,35 %). Takáto výška odplaty je zároveň v rozpore s dobrými mravmi.

14. Z obsahu spisu taktiež nevyplýva splnenie povinnosti žalovaného podľa ust. § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., t.j. posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Dokonca ani v odvolaní žalovaný nespochybnil záver súdu prvej inštancie o nesplnení tejto povinnosti. Dôsledkom hrubého porušenia tejto povinnosti v zmysle ust. § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. je, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V zmysle spomínaného ustanovenia za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150101.html>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje a príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácať úver.

15. Je nesporné, že spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o., zneužíva svoje právo ako veriteľ, viackrát v priebehu rokov boli judikované všetkými súdmi rôznych inštancií porušenia práv spotrebiteľov, vrátane upozornenia Európskej komisie vo vzťahu k Slovenskej republike na riešenie ochrany spotrebiteľov práve v otázke zneužívania veriteľských práv touto spoločnosťou. Úmysly spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. obohacovať sa na úkor spotrebiteľov sú zrejmé, lebo táto spoločnosť má vedomosť z judikovaných rozhodnutí o svojom zneužití práva, či využívaní neprijateľných zmluvných podmienok.

16. Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí, resp. nesplnenia podmienok v zmysle § 7 ods. 1 a 2 a § 11 ods. 1 písm. d) Zákona č. 129/2010 Z.z. bol správny.

17. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré v čase rozhodovania boli upravené v § 157 ods. 2 O.s.p. (aktuálne § 220 ods. 2 CSP). Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný v odvolacom konaní úspešný nebol a žalobcoví žiadne preukázateľné trovy v súvislosti s podaným odvolaním nevznikli.

20. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).